

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר לחינוך ילדים ונוער בסיכון

כ"ו באדר תשפ"ו
15 במרץ 2026
סימוכין: 2000-1035-2026-0000316

אגרת קידום נוער היל"ה 15.3.26 - שאגת הארי

שלום לכל צוותי קידום נוער-היל"ה

ממונים, מנחים, מנהלי יחידות, מנהלי השכלה, עובדי קידום נוער ומורים

בימים אלה, על רקע מלחמת "שאגת הארי", כולנו פועלים בתוך מציאות מורכבת, משתנה ולעיתים גם חסרת בהירות. המציאות הביטחונית משפיעה על כל אחת ואחד מאיתנו, בבית, במשפחה, בקהילה וגם בעבודה החינוכית היומיומית.

אנו יודעים כי גם עבורכם התקופה הזו אינה פשוטה. רבים מכם מתמודדים במקביל עם דאגה למשפחה ועם עומס רגשי לא מבוטל. ובכל זאת, מהרגע הראשון היה ברור שהנערים והנערות של קידום נוער-היל"ה לא יישארו לבד. כבר בימים הראשונים צוותי היחידות פעלו כדי ליצור קשר עם כל אחד ואחת מבני הנוער - שיחות טלפון, הודעות, בדיקות של מצבם האישי והמשפחתי, וניסיון לוודא שכל נער ונערה יודעים שיש מבוגר שמחזיק עבורם את הקשר גם בתוך חוסר הוודאות.

במקביל, יחידות רבות פתחו את דלתותיהן (בהתאם להנחיות פיקוד העורף) המורים הקפידו לשמור על רצף למידה, הצוותים הגיעו פיזית למרחבים החינוכיים, קיימו שיעורים פנים אל פנים, והמשיכו להחזיק את המסגרת עבור בני הנוער גם בימים מורכבים. הפעולות הללו אינן מובנות מאליהן. הן מבטאות מחויבות עמוקה לבני הנוער ולאמונה שהקשר האישי והמסגרת החינוכית הם עוגן משמעותי עבורם דווקא בתקופות של טלטלה ואיזודאות, וזאת בראי הפדגוגיה הטיפולית אשר מהווה את הכלי המרכזי ביצירת שינוי תודעתי וחינוכי גם בזמנים מורכבים וחסרי ודאות.

בעת שמרבית מסגרות החינוך בארץ אינן פועלות כסדרן, מסגרות החינוך לנוער בסיכון - ובתוכן קידום נוער-היל"ה - הוחרגו והמשיכו לפעול. ההחרגה הזו אינה מובנת מאליה, והיא נובעת מהבנה עמוקה כי עבור רבים מבני הנוער שלנו המסגרת החינוכית היא הרבה יותר ממקום לימודים. עבורם היחידה היא מרחב של שייכות, יציבות וקשר משמעותי עם מבוגר שמכיר אותם ורואה אותם.

יחידות קידום נוער-היל"ה פועלות על בסיס ארבעת עקרונות האגף הבכיר לחינוך ילדים ונוער בסיכון:

1. קשר אישי ומשמעותי

הקשר האישי בין איש/אשת הצוות לבן/בת הנוער מהווה את התשתית לעשייה כולה. בתקופה זו יושם דגש מיוחד על נוכחות מיטיבה, שיח רגשי מותאם, איתור מצוקות והעמקת תחושת השייכות והאמון. הצוותים יקיימו שיחות אישיות סדירות ויבנו תכניות התערבות קצרות טווח בהתאם לצרכים העולים מהשטח.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר לחינוך ילדים ונוער בסיכון

כ"ו באדר תשפ"ו
15 במרץ 2026
סימוכין: 2000-1035-2026-0000316

2. השכלה גמישה ומותאמת - בדגש על פדגוגיה טיפולית

הלמידה ביחידות תתקיים באופן גמיש, דיפרנציאלי ומותאם למציאות המשתנה. הדגש יושם על פדגוגיה טיפולית הרואה את הלמידה ככלי לשיקום תחושת מסוגלות, חיזוק חוויית הצלחה והבניית שגרה מיטיבה. הצוותים יסייעו לבני הנוער בשמירה על רצף לימודי, בהשלמת מטלות ובבניית תכנית אישית המותאמת ליכולותיהם הרגשיות והקוגניטיביות בעת הזו, תוך תיאום עם מסגרות הלימוד הרלוונטיות ככל שנדרש.

3. חינוך-טיפול והחזקה קבוצתית

היחידה תהווה מרחב בטוח ומוגן לשיח, עיבוד חוויות והתמודדות עם חרדה ואי-ודאות. יתקיימו פעילויות קבוצתיות לחיזוק כישורי ויסות רגשי, עידוד חשיבה מחזקת, חיזוק תחושת השליטה והמשמעות, וכן פעילויות פנאי וחוסן קבוצתי. העבודה תשלב התבוננות מערכתית – חינוכית-טיפולית ותאפשר מענה שלם לצרכים הרגשיים, החברתיים וההתפתחותיים של בני הנוער.

4. הזנה

רבים מהנערים והנערות המגיעים לקידום נוער הילה מתמודדים עם מציאות חיים מורכבת ולעיתים גם עם חוסר ביטחון תזונתי. לכן, לכל יחידה מוקצה תקציב ייעודי לרכישת מזון עבור בני הנוער, בהתאם לצרכים העולים מן השטח ולשיקול דעת הצוותים. מענה זה מאפשר גמישות, רגישות למצבים משתנים, וחיזוק תחושת הדאגה וההחזקה של המסגרת. בנוסף בכל יחידות קידום נוער הילה מקבל כל נער ונערה מענה יומי של מזון הכולל כריכים ופירות טריים המגיעים ממזים מנבט, המאפשר אספקה קבועה של מזון טרי ונגיש. בנוסף,

ההזנה אינה רק מענה פיזי אלא גם חלק מתפיסה חינוכית-טיפולית רחבה: היא יוצרת מרחב מזמין ומכיל, מחזקת תחושת שייכות וביטחון, ומאפשרת לבני ובנות הנוער להגיע ליחידה, לשהות בה לאורך זמן ולהיות פנויים לתהליכי למידה, קשר והתפתחות.

גם בימים אלה ממשיכה העבודה בשטח להישען על שני הצירים המרכזיים של קידום נוער-היל"ה:
פדגוגיה וחינוך-טיפול.

המענים בתחום חינוך-טיפול הניתנים בתקופה זו כוללים:

- הורים ומשפחה - ניתן להמשיך ולקבל הדרכות הורים לפי צורך. בימים אלו אפשרי לקבל הדרכה חד פעמית למשפחה על התמודדות במלחמה. יש לפנות לרפרנט המחוזי או דרך אתי יעקב.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר לחינוך ילדים ונוער בסיכון

כ"ו באדר תשפ"ו
15 במרץ 2026

סימוכין: 2000-1035-2026-0000316

- **פסיכיאטר/פסיכולוג ומענה טיפולי** - ניצן בירן מרכזת את התחום. במיוחד בימים אלו, ניתן להזמין טיפוליים גם בזום. נמצא פתרון לביצוע הערכה פסיכיאטרית וכן למעקב פסיכיאטר. ישלח מסמך הנחיות מעודכנות לגבי העלאת של אנשי טיפול מקצועיים והרחבת המאגר.
- **מנטורים** - זה הזמן להגביר את תחושת השייכות ולשלב אותם בעבודה פרטנית משמעותית מול הנערים.
- **סל סיוע כלכלי** - יחד עם הצורך שעולה בתקופה זו, ניתן להמשיך ולהזמין עבור הנערים והנערות בקשות לסיוע כלכלי. יש להקפיד ולהעלות בסיום הקנייה את הקבלות ולאשר ביצוע. במידה וידוע על משפחות אשר נמצאות במצוקה כלכלית אשר אינן מקבלות מענה מהרווחה ניתן לפנות לממונים המחוזיים לקבלת סיוע.
- באתר היל"ה ברשת עתיד יעלו בימים הקרובים **חומרים בנושאים שונים בדגש על חירום, חוסן, התמודדות במצבי לחץ וחרדה ועוד**. כמו כן, נעלה המלצות להוצאות רלוונטיות ברשת.
- **מיפוי** - יש להמשיך ולשים דגש במיפוי הנערים בדוח על בני הנוער שמנותקי קשר או כאלה שהתפנו ליישובים אחרים. מיפוי זה יסייע להתמקד בבני הנוער הזקוקים למענה דחוף יותר, ולפעול לאיתורם באמצעות קשר אישי, פנייה למשפחה ולגורמי קהילה רלוונטיים.

מענים בתחום הפדגוגיה:

● **אתר תכנית היל"ה** - באתר ניתן למצוא שיעורי דגם בכל מקצוע ללמידה מרחוק, לצד מגוון כלים ומענים רלוונטיים לימים אלו: הדרכות מקוונות מצוות הטכנפדגוגיה, מודלים להוראה מרחוק, הפנייה לאתר GOOL, קישורים לאיגרות היוצאות ממטה התכנית, חומרים לעבודה רגשית בצל המלחמה והדרכות לעבודה בזום וב-Google Meet. האתר מתעדכן מספר פעמים ביום במטרה לדייק את המענים לצרכים העולים מן השטח. כמו כן מצ"ב מודל קלאסי לשיעור מיטבי מרחוק:

למידה שיתופית

מודל למידה מרחוק באמצעות תלקיט/חברת למידה

כיתה הפוכה

מודל קלאסי

- בנייה והכרה במיומנויות למידה פנים אל פנים ומקוונות המוכרות לקרדיטציה.
- תרגום לערבית של חומרי למידה מקוונים, כדי לאפשר נגישות רחבה יותר לתלמידים ולצוותים.
- נמשכת ההיערכות למענים פדגוגיים נוספים ובהם פתיחת כיתות וירטואליות ארציות במקצועות שונים בהתאם לצורך, התאמת דרכי ההערכה לתקופת חירום על פי הנחיות משרד החינוך, כתיבת מערכי שיעור

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר לחינוך ילדים ונוער בסיכון

כ"ו באדר תשפ"ו
15 במרץ 2026

סימוכין: 2000-1035-2026-0000316

רלוונטיים הקושרים בין תחומי הדעת למציאות העכשווית והרחבת הפלטפורמות הדיגיטליות ללמידה ולהוראה.

• קהילות המקצוע של רכזי המקצועות ממשיכות לפעול גם בתקופה זו. בקבוצות הווטסאפ המקצועיות ניתן למצוא הצעות לשיעורים, חומרים פדגוגיים וקהילה תומכת של למידה ועזרה הדדית בין הצוותים. בעבודה עם תלמידי מומלץ לשים דגש על למידה לצד התלקיט וריבוי משימות אקטיביות המתועדות כחלק מתהליך הלמידה.

• מערכי העבודה הפדגוגיים ממשיכים לפעול כסדרם: ועדות מקוצרים, חריגי מורים וחריגי גיל 16 מתקיימים כרגיל.

• המשך היערכות לקראת מועד קיץ תשפ"ו - בחינות 12 ובחינות הבגרות.

• הופצה מצגת מעודכנת בנושא מצגת "נבחנים בבית – מועד קיץ תשפ"ו"

• המשך טיפול בהזמנה ושינוע של ספרי הלימוד ליחידות.

• מערך האבחונים פועל גם הוא וניתן לשלוח אבחונים לקבלת התאמות למבחני 8-12, וכן להזמין אבחונים ביחידות שבהן מתקיימת למידה פנים אל פנים.

שימו לב כי התאריך האחרון להגשת אבחונים במערכת הבגרויות נותר ללא שינוי: 15.3.26.

בתחום הטיולים:

1. **קורסים וימי גיחה** – נוספו לקטלוג קורסים מקוונים המותאמים לצרכים העכשוויים. יש לעדכן את הספקים ואת רעות לגבי קורסים וימי גיחה המתבטלים עקב המצב.

2. **טיולים שנתיים** – יש לעדכן בהקדם את ספקי הטיולים ואת הנהלת התכנית על ביטול טיולים בתקופה הקרובה. במקביל מומלץ להתחיל בתכנון טיולים לאחר חופשת הפסח וחופשת האביב. במערכת התפעולית נפתחה האפשרות להזמנת טיולים שנתיים ונשלחו חוברות הדרכה ומסמך הנחיות מעודכן. הדרכה מקוונת נוספת תתקיים ביום ראשון 15.3.26 **בין השעות 12:00-13:30**.

צוות המטה ממשיך לפעול כדי לספק כלים, חומרים ומשאבים שיכולים לתמוך בעשייה שלכם. מעבר למערכים ולחומרים שנשלחו, עומדים לרשותכם גם משאבים מקצועיים נוספים, קורסים והשתלמויות שניתן להיעזר בהם בהתאם לצרכים שעולים מהשטח. חשוב לנו שתדעו - אנחנו כאן עבורכם. אל תהססו לפנות, לשתף, להתייעץ או לבקש כל דבר שיכול לסייע לעבודה שלכם עם בני הנוער בתקופה הזו.

אנחנו מבקשים להביע הערכה עמוקה לעבודה שאתם עושים בימים אלה. בתוך מציאות לא פשוטה, לעיתים עמומה וחסרת ודאות, אתם ממשיכים להיות עבור בני הנוער גורם יציב, מחויב ומקצועי.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר לחינוך ילדים ונוער בסיכון

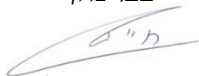
כ"ו באדר תשפ"ו

15 במרץ 2026

סימוכין: 2000-1035-2026-0000316

הנוכחות שלכם, הקשר האישי שאתם מחזיקים וההתמדה בעבודה החינוכית – הם בעלי משמעות גדולה עבור בני הנוער ועבור המערכת כולה.

בברכה,

חיים מויאל
מנהל האגף